

PARLAMENT DE CATALUNYA

Carme Forcadell i Lluís

Presidenta

PRESENTACIÓ DE LA REEDICIÓ DEL LLIBRE 'EL DRET PÚBLIC CATALÀ. LES INSTITUCIONS A CATALUNYA FINS AL DECRET DE NOVA PLANTA', DE VÍCTOR FERRO

Barcelona, 24 de febrer de 2016

És un honor cloure, com a presidenta del Parlament, aquest acte de presentació de la reedició del llibre 'El dret públic català. Les institucions a Catalunya fins al decret de Nova Planta', de Víctor Ferro Pomà.

Moltes gràcies, senyora Ana Messuti, per la seva magnífica exposició, moltes gràcies també, senyora Rosa Maria Muncunill. I aprofito per fer un reconeixement al senyor Josep Cruanyes, com a president de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, per la seva contribució a la difusió de la nostra història jurídica i per les seves valuoses aportacions en aquest àmbit.

El doctor Víctor Ferro, que ens va llegar aquesta magna obra, referència imprescindible per a qui vulgui conèixer la història del dret públic català, deia que aquest era un tresor històric, i reivindicava la utilitat d'aprofundir i conèixer les institucions catalanes fins al decret de Nova Planta.

En aquest sentit, segurament no hem viscut cap moment històric per fer-ho tan oportú, tan convenient, com l'actual, en què tant es parla de construir estructures d'estat. Perquè l'actual projecte polític és, i ha de ser, un projecte que fonamentalment miri al futur. El seu sentit, la seva força, rau precisament en la possibilitat de crear unes noves estructures institucionals, d'adoptar un nou 'contracte social', adaptat a les realitats, les potencialitats i les demandes del nostre temps. És la il·lusió per començar de nou i construir un futur millor, més just i més lliure.

Però tot això no significa oblidar ni ignorar el nostre passat, el valor preuat de la nostra història; una història que ens reforça, que ens dona solidesa. Tot i que, malauradament, és una història no sempre prou coneguda, i moltes vegades tergiversada pels que rebutgen que som una nació.

PARLAMENT DE CATALUNYA

Carme Forcadell i Lluís

Presidenta

No som un bolet que apareix de cop, ni un 'invent' d'uns dirigents polítics. Som una nació, amb voluntat de ser, amb una cultura pròpia, una llengua, i una llarga història. Les institucions catalanes no neixen amb la Constitució del 1978, com alguns encara s'entesten a repetir. Venim d'un llarg camí, interromput per una guerra, però que s'ha mantingut viu en els anhels de llibertat del nostre poble.

Com assenyalava el doctor Ferro, de les institucions descrites a l'obra es desprèn que "Catalunya era, a començament del s. XVIII, un 'estat' complet, amb tots els atributs d'una entitat sobirana".

Ens matisava que, des del punt de vista polític, no es pot parlar d' 'independència'; però que la seva estructura institucional era com la dels altres regnes, principats o repúbliques sobiranes de l'Europa d'aquell temps. Fins i tot, que érem capdavaners en moltes pràctiques institucionals amb les que es complien les funcions d'un estat.

Per altra banda, l'abast d'aquesta obra de Víctor Ferro és immens en continguts. Hi trobem detalls rellevants per entendre no tan sols les etapes històriques que comprèn el seu estudi, sinó també per entendre part del que som i del que volem ser.

Perquè les lleis i les institucions de poder són el producte dels seus pobles, però també acaben influint en aquests, en les relacions i els costums, en la manera d'entendre la societat i la política. Un exemple ben conegut és el caràcter dels catalans, en certa manera inseparable de la cultura del pacte sobre la qual es van construir i mantenir les institucions històriques del nostre país, ja des de les assemblees de pau i treva.

El pacte era la fórmula per conjugar llibertat i justícia, principis fonamentals en el dret públic i privat català. I és el que caracteritzà les relacions entre el príncep i el poble. El pacte és el que distingeix Catalunya en la seva història política, i és el que el decret de Nova Planta destrueix, tot imposant l'absolutisme.

Sobre això, cal destacar una reflexió que feia Víctor Ferro: "Cal fugir com del pecat de confondre l'autèntic pactisme català amb un 'tarannà' contemporitzador, transigent i possibilista, quan es tractava, en realitat, d'una opció institucional lúcidament escollida".

PARLAMENT DE CATALUNYA

Carme Forcadell i Lluís

Presidenta

A Catalunya, els segles de govern i justícia a través del pacte van deixar un poble que es caracteritza, encara ara, per la recerca de solucions pacífiques i dialogades als conflictes, tant col·lectivament com individual. Pactar no significa —i això convé recordar-ho, sobretot en la vida política— una renúncia del que som, no és una derrota, sinó un acord amb altres per avançar en objectius comuns, des de la lleialtat mútua que sempre cal respectar.

És tal l'arrelament d'aquesta concepció, que entenem que fins i tot les separacions i els canvis, com més acordats i pactats, millor per a tothom, i fem el possible perquè així sigui.

Pactar no és renunciar, és arribar a acords que beneficien tothom. És el 'win-win' del s. XXI el que els catalans ja practicàvem a l'edat mitjana. No hi ha perdedors, tots hi guanyem. Ens en podem sentir orgullosos, tal com feia el doctor Víctor Ferro.

El Parlament es complau d'haver donat suport a aquesta reedició, i esperem que el saber i el coneixement que conté aquesta gran obra tinguin la major difusió possible. No sé si aconseguirem que tots els diputats la llegeixin, com ha demanat el senyor Cruanyes, però ho intentarem. Perquè explica molt bé d'on venim, el que som, el que volem ser i el que, de segur, serem.

Moltes gràcies.